

ב"ה

קוֹנְטָרַס

"וְאַתָּה תְּצוֹה"

חֻלְקִים מִמֵּאֲמַר "וְאַתָּה תְּצוֹה" תִּשְׁמַ"א
עִם בְּאוּר לְתִשְׁבֵּ"ר

יוֹם הַגָּדוֹל וְהַקְדוֹשׁ ג' תַּמּוּז ה'תשס"ט, שְׁנַת "הַקְהֵל"

לְה' הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ

שֵׁם

מִשְׁפָּחָה

כַּתָּה

יוצא-לאור על-ידי

חיידר אידיש "אהלי מנחם" חב"ד ליובאוויטש, ביתר עילית

טלפקס: 02/5800654 omchabad@barak.net.il

הַקְדָּמָה

לקראת פורים-קטן תשנ"ב, יצא-לאור קונטרס הכולל מאמר חסידות מונה מכבוד-קדשת אדמו"ר נשיא דורנו - "ואתה תצוה, תשמ"א".

[המאמר, מיסד על מאמר "וקבל היהודים" אותו אמר הרבי הרי"צ בפורים-קטן תרפ"ז במוסקבה בפני עם רב - בו עורר למסירות-נפש על חנוך יהודי לתינוקות-של-בית-רבן; זאת למרות שבמקום שרצו סוכנים גלויים וסמויים של המשטרה הרוסית. המאמר היה אחד הסבות, בדרך הטבע, שהביאו למאסרו].

בליל פורים-קטן תשנ"ב, חלק כבוד-קדשת אדמו"ר נשיא דורנו את המאמר בידו הקדושה לכל אחד ואחד, אנשים נשים וטף ובצרוף שני שטרות של דולר לצדקה, ופרוסת "לעקאח". קצת יותר מעשרה ימים לאחר מכן, ארע המארע אשר כבוד-קדשת אדמו"ר נשיא דורנו "את חלינו הוא נשא", בעת שעמד והעתיר תפלה באהל הקדוש של הרבי הרי"צ.

. . . לאחר ג' תמוז תשנ"ד, הבינו החסידים כי מאמר זה בעצם היה ה"צידה לדך", אותה העניק הרבי לחסידים לתקופה הנוכחית.

הרבי עצמו אמר, לגבי המאמר האחרון של הרבי הקודם "באתי לגני", כי בו "הבהיר ורמז הכל". כך באשר חסידים למדו את המאמר "ואתה תצוה", גלו אשר כלו מדבר על הקשר ההדדי בין נשיא הדור, ה"רעיא מהימנא" ומחזק האמונה - לבין כל אנשי הדור. בקשר לכך מבאר הרבי - עד כמה נוגעת בקשת הגאולה לעצם מציאותו של כל יהודי, ובלעדיה הוא מרגיש "כתית" ושבור. זה מכבר קבלו על עצמם החסידים ללמד מאמר זה בג' תמוז.

לפנינו חלקים מכמה סעיפים במאמר, עם באור לתשב"ר והבאור באותיות שונות). בבאור נכנסו גם נקודות המבארות בחלקי המאמר שלא העתקו כאן. תקותנו שתקיים ברכת כבוד-קדשת אדמו"ר נשיא דורנו אודות הדפסת והפצת המאמר: "ויהי רצון שיפעל הפעלה הרצויה". - ועל-ידי זה נזכה להתראות עם הרבי בעיני בשר תכף ומיד ממש, והוא יגאלנו.

הביאור נערך על ידי הרה"ת ר' אסף חנוך שי' פרומד.

הדיוקים במלים "ואתה תצוה" – "ויקחו אליך"

ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור להעלות נר תמיד, וידועים הדיוקים בזה דבכל הצווים שבתורה נאמר צו את בני ישראל וכיצא בזה, וכאן נאמר ואתה תצוה את בני ישראל. ולהוסיף, דהדיוק מה שכתוב ואתה תצוה הוא לא רק בהלשון אלא גם בהתוכן, דלשון ואתה תצוה משמע שמשה הוא המצוה, וצריך להבין, הרי משה הוא השליח למסור לישראל את ציווי הקדוש ברוך הוא, ולמה נאמר ואתה תצוה.

גם צריך להבין מה שכתוב ויקחו אליך, שיביאו השמן למשה (אליך), דלכאורה, כיון שהעלאת הנרות היתה על-ידי אהרן, למה הוצרך להביא את השמן למשה.

למדנו על שני דיוקים בפסוק: א) מדוע נאמר "ואתה תצוה", שמשמעותו שמשה הוא המצוה. ב) מדוע כתוב "ויקחו אליך", שצריך להביא את השמן למשה (ולא לאהרן שהוא המדליק).

משה מחבר את ישראל לה', והם מוסיפים אור במשה

בסעיף זה מתרץ את שני הדיוקים שבסעיף הקודם:

ומבאר כבוד קדשת מורי וחמי אדמו"ר (במאמרו הידוע דבור-המתחיל וקבל היהודים שנאמר בפורים קטן תרפ"ז), דציווי (תצוה) הוא צוותא וחיבור. וזהו ואתה תצוה את בני ישראל, שמשה הוא מקשר ומחבר את בני ישראל עם אור-אין-סוף.

ועל-ידי שמשה משפיע לישראל (שמקשר אותם עם אור-אין-סוף), על-ידי זה נעשה יתרון והוספה במשה.

מֹשֶׁה וְיִשְׂרָאֵל – כִּמוֹ רֹאשׁ וְרֵגֶל

[דְּמֹשֶׁה וְיִשְׂרָאֵל הֵם דּוֹגְמַת רֹאשׁ וְרֵגֶל, כִּמוֹ שְׁכַתּוֹב שֵׁשׁ מְאוֹת אֲלֶף רֵגְלֵי הָעַם אֲשֶׁר אֲנִי בְּקִרְבּוֹ, דְּכָל יִשְׂרָאֵל הֵם הָרֵגְלִים דְּמֹשֶׁה, וּמֹשֶׁה הוּא הָרֹאשׁ שֶׁלָּהֶם. וְכִמוֹ שְׁבָאָדָם הָרֵגְלִים מוֹלִיכִים אֶת הָרֹאשׁ לְמָקוֹם שֶׁהָרֹאשׁ מְצַד עֲצָמוֹ אֵינוֹ יָכוֹל לְהִגִּיעַ לָשֵׁם, כִּמוֹ- כֵּן הוּא בְּמֹשֶׁה וְיִשְׂרָאֵל, שְׁעַל-יְדֵי יִשְׂרָאֵל (הָרֵגְלִים דְּמֹשֶׁה) מִיתוּסָף עֲלוּי בְּמֹשֶׁה...].

וְזֶהוּ וְאַתָּה תְּצַוֶּה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ אֵלֶיךָ שֶׁמֶן זֵית גֹּו', דְּעַל-יְדֵי שְׁמֹשֶׁה יְצוּהָ וַיִּקְשֶׁר אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עִם אֹר-אֵין-סוּף, עַל-יְדֵי זֶה יִבְיֵאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁמֶן זֵית לְמֹשֶׁה (וַיִּקְחוּ אֵלֶיךָ), שְׁיִוְסִיפוּ תוֹסְפוֹת אֹר בְּמֹשֶׁה.

בְּפֶסוּק מְסֻבָּר בְּאֶפֶן כְּלָלִי הַקָּשֶׁר בֵּין מֹשֶׁה רִבְנוֹ וְעַם-יִשְׂרָאֵל:

"תְּצַוֶּה" פְּרוּשׁוֹ - לְחַבֵּר, מִלְשׁוֹן צוּתָא. ה' אֹמֵר לְמֹשֶׁה: "וְאַתָּה תְּצַוֶּה", אַתָּה, מֹשֶׁה רִבְנוֹ, תִּשְׁפִּיעַ לְעַם-יִשְׂרָאֵל הַשְּׁפָעוֹת כְּדֵי לְחַבֵּר אוֹתָם עִם אֹר-אֵין-סוּף, עִם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

לְאַחַר מִכּוֹן בָּאָה הָעֲבוּדָה שֶׁל בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל: "וַיִּקְחוּ אֵלֶיךָ" - אֵל תִּסְתַּפְּקוּ בְּמָה שֶׁקִּבַּלְתֶּם מִמֹּשֶׁה, אַתֶּם צְרִיכִים עַל-יְדֵי עֲבוּדְתְכֶם "לְקַחַת" וּלְהוֹסִיף אֹר בְּמֹשֶׁה.

כִּיִּצַד יִכּוּלִים בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל "לְהוֹסִיף" בְּמֹשֶׁה?

מִסְבִּיר הַרְבֵּי: זֹאת מְכִיּוֹן שְׁמֹשֶׁה נִמְשַׁל לְרֹאשׁ, וְיִשְׂרָאֵל - לְרֵגְלִים. כִּמוֹ שֶׁהָרֵגְלִים מוֹבִילוֹת אֶת הָרֹאשׁ לְמָקוֹם שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לְלַכֵּת לְבַד, כִּדָּ עִם-יִשְׂרָאֵל - "הָרֵגְלִים שֶׁל מֹשֶׁה" - מוֹבִילִים וּמְקַדְמִים אֶת מֹשֶׁה.

בְּכַד יֵשׁ הוֹרָאָה נִפְלְאָה בְּעֵינֵינוּ הַהִתְקַשְּׁרוֹת לְנִשְׂיָא הַדּוֹר: עַד כִּמָּה נוֹגַע לְרַבִּי כָּל מַעֲשֵׂה טוֹב שֶׁאֲנַחְנוּ עוֹשִׂים. הַרְבֵּי מְחַפֵּה לְמַעֲשִׂים שְׁלָנוּ, כְּדֵי לְהִתְקַדֵּם עוֹד צַעַד לְקִרְבָּת הַגְּאֻלָּה!

לְסַפּוֹם: מֹשֶׁה רִבְנוֹ מְחַבֵּר אֶת יִשְׂרָאֵל עִם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַם-יִשְׂרָאֵל פּוֹעֵל הוֹסְפֵת אֹר בְּמֹשֶׁה.

מֹשֶׁה רִבְנוֹ "רְעִיָא מְהִימְנָא" - רוּעָה וּמְחִזְק הָאֱמוּנָה

בְּסַעֲיָף הַקּוּדָם הַסְּבִיר בְּאֶפֶן כְּלָלִי, שֶׁהַפְּנִיָה בְּמַלְיָם "וְאַתָּה תְּצַוֶּה" הִיא, שְׁמֹשֶׁה מְחַבֵּר אֶת בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל עִם אֹר-אֵין-סוּף. בְּסַעֲיָף זֶה יִסְבִּיר בְּאֶפֶן מְפָרֵט: מָה בְּדִיּוּק הַפְּנִיָה שְׁמֹשֶׁה מְחַבֵּר אֶת בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל עִם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

וּלְבָאָר זֶה, מִקְדִּים בְּהַמְאָמֵר שְׁמִשָּׁה רַבִּינוּ נִקְרָא רַעֲיָא מְהִימְנָא, דְּשַׁנֵּי פִירוּשִׁים בְּזֶה שֶׁהוּא רוּעָה נְאֻמָּן שֶׁל יִשְׂרָאֵל וְשֶׁהוּא זֶן וּמִפְרָנֵס אֶת יִשְׂרָאֵל בְּעֵנִין הָאֱמוּנָה. דְּהָאֱמוּנָה שִׁישְׁנָה בִּישְׂרָאֵל מִצַּד עֲצָמָם, שִׁישְׂרָאֵל הֵם מְאֲמִינִים בְּנֵי מְאֲמִינִים, אֲפֹשֶׁר שֶׁתְּהִיָּה בְּבַחֲיַנְתָּ מִקִּיף, וְזֶה שְׁמִשָּׁה רוּעָה וּמִפְרָנֵס אֶת יִשְׂרָאֵל בְּעֵנִין הָאֱמוּנָה הוּא שֶׁהָאֱמוּנָה תְּהִיָּה בְּפִנְיָמִיּוּת.

מִשָּׁה רַבִּנוּ הוּא "רוּעָה הָאֱמוּנָה" - מְחֻזָּק אֶת הָאֱמוּנָה שֶׁל יִשְׂרָאֵל. אֱמוּנָה יְכוּלָה לְהִיּוֹת בְּבַחֲיַנְתָּ "מִקִּיף" וְלֹא תִשְׁפִּיעַ עַל הַתְּנַהּגוּת הָאָדָם, וּמִשָּׁה פּוֹעֵל שֶׁהָאֱמוּנָה תְּהִיָּה בְּפִנְיָמִיּוּת, שֶׁתִּשְׁפִּיעַ עַל הַתְּנַהּגוּת הָאָדָם וְזֶה הַפְּרוּשׁ שֶׁהוּא "זֶן" אֶת הָאֱמוּנָה - הָאֱמוּנָה נַעֲשִׂית כְּמוֹ מִזוֹן שֶׁנִּכְנָס לְתוֹךְ הָאָדָם וְהוּא נִזוֹן מִמֶּנּוּ, כִּד הָאֱמוּנָה חוֹדְרַת בְּאָדָם וּמִשְׁפִּיעָה עָלָיו.

מִשָּׁה פּוֹעֵל גַּם שֶׁהָאֱמוּנָה עֲצָמָה תְּהִיָּה עֲמֻקָּה יוֹתֵר: הִיְהוּדִי לֹא רַק מְאֲמִין בֵּה' בְּאִפְּסוֹ וְדָאִי, כְּאֵלוֹ רוּאָה זֹאת בְּעֵינָיו; מִשָּׁה מְגַלָּה אֲצֵל כָּל יְהוּדִי כִּי עֲצָם מְצִיאֹתוֹ קְשׁוּרָה עִם ה', וְאִינוּ יְכוּלִים לְהִנְתֵּק מִמֶּנּוּ בְּשׁוּם אִפְּסוֹ. זֶה הַפְּרוּשׁ שֶׁמִּשָּׁה "מְצוּהָ" - מְחַבֵּר - אֶת הִיְהוּדִי עִם הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא.

חֲזוּק הָאֱמוּנָה עַל יְדֵי רֵאשׁ יִשְׂרָאֵל שֶׁבְּדוֹר, כְּמִרְדְּכִי בְּדוֹרוֹ

. . וּמִמְשִׁיךְ בְּהַמְאָמֵר, דְּזֶה שְׁמִשָּׁה הוּא רַעֲיָא מְהִימְנָא, הַכּוּוּנָה בְּזֶה הִיא גַם לְאֵתְפֶשֶׁטוֹתָא דְּמִשָּׁה שְׁבַכְל דוֹר, דְּרֵאשֵׁי אֲלֵפֵי יִשְׂרָאֵל שְׁבַכְל דוֹר הֵם מְחֻזְקִים אֶת הָאֱמוּנָה דִּישְׂרָאֵל (שֶׁבְּדוֹרָם), שֶׁהָאֱמוּנָה שְׁלָהֶם תְּהִיָּה בְּפִנְיָמִיּוּת.

וְכִמוֹ מִרְדְּכִי, שֶׁהִיָּה הָאֵתְפֶשֶׁטוֹתָא דְּמִשָּׁה שֶׁבְּדוֹרוֹ, כְּמִאֲמֵר רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם-לְבָרְכָה שְׁמִרְדְּכִי בְּדוֹרוֹ כְּמִשָּׁה בְּדוֹרוֹ, שֶׁגַם בְּזִמְנֵי גְזַרְתָּ הָמֵן, שְׁלִימוּד הַתּוֹרָה וְקִיּוּם הַמְצוּוֹת אִז הָיָה קְשׁוּר עִם מְסִירוֹת-נַפְשׁ, הַקְּהִיל קְהִילוֹת בְּרַבִּים לְחֻזַּק אֶת אֱמוּנָתָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל בְּהוֹי' וְלַעֲמוּד חֻזַּק בְּלִימוּד הַתּוֹרָה וְקִיּוּם הַמְצוּוֹת.

גַּם מִשָּׁה רַבִּנוּ שְׁבַכְל דוֹר, נִשְׂיָא הַדוֹר, מְחֻזָּק אֶת הָאֱמוּנָה שֶׁל יִשְׂרָאֵל. וְכִמוֹ מִרְדְּכִי הִיְהוּדִי, שְׁבַמְצַב קֶשֶׁה מְאֻד מִבְּחִינָה רִחְנִית וְגִשְׁמִית, בְּזִמְנֵי גְזַרְתָּ הָמֵן - חֻזַּק אֶת הָאֱמוּנָה שֶׁל עַם-יִשְׂרָאֵל, עַד כְּדֵי כִּד שֶׁאֲצֵל כָּלֵם הַתְּעוֹרָרָה מְסִירוֹת-נַפְשׁ בְּפִעֵל, שֶׁלֹּא לְמִרְד בְּקְדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִקְיָם תּוֹרָה וּמְצוּוֹת גַּם בְּרַבִּים.

הַעֲבָדָה שֶׁנִּשְׂיָא הַדוֹר מְעוֹרֵר מְסִירוֹת-נַפְשׁ אֲצֵל הִיְהוּדִי, הִיא סִימָן מִבְּהֵק שֶׁמִּתְנַגֵּלָה בּוֹ עֲצָם הַנְּשָׂמָה - שֶׁלְכֵן הוּא אִינוּ יְכוּלִים לְכַפֵּר חֲלִילָה בְּקְדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא.

”כִּתִּית לְמֵאוֹר”: קִשְׁיֵי הַגְּלוּת מֵעוֹרָרִים אֶת עַצְם הַנְּשֻׁמָּה

וּלְאַחֲרֵי שְׁמִבְאָר בְּאַרוּכָה שְׁמִשָּׁה וְאַתְּפִשְׁטוּתָא דִּילִי שְׁבִכְל דְּרָא מְחֻזְקִים אֶת הָאֲמוּנָה דִּישְׂרָאֵל, מִבְּאָר דִּיּוֹק לְשׁוֹן הַכְּתוּב שְׁמֵן גּוֹ' כִּתִּית לְמֵאוֹר (לְמֵאוֹר וְלֹא לְהֵאִיר), שְׁבִזְמֵן הַגְּלוּת, שְׁכָל אֶחָד וְאֶחָד הוּא נִשְׁבֵּר וְנִדְכָּא, כִּתִּית, עַל-יְדֵי זֶה מְגִיעִים לְמֵאוֹר (הָעֵצָם) שְׁמִמְנֵנוּ נִמְצָא הָאוֹר.

הַמְצָב בּוֹ נִשְׂיָא הַדּוֹר מֵעוֹרָר מְסִירוֹת-נַפְשׁ בְּמִצְבַּ שֶׁל גְּזֵרוֹת, נִרְמָז בְּהַמְשָׁךְ הַפְּסוּק ”כִּתִּית לְמֵאוֹר”:

כִּתִּית פִּירוּשׁוֹ שְׁבִירָה וְכִתִּישָׁת הַזֵּית לְהוֹצִיא מִמֶּנּוּ אֶת הַשְּׁמֶן). וּבְרוּחָנִיּוֹת: מִצְבַּ שֶׁל גְּלוּת וּגְזֵרוֹת עַל קִיּוֹם הַתּוֹרָה וּמִצְוֹת. דּוֹקָא בְּמִצְבַּ שֶׁל ”כִּתִּית” וְנִסְיוֹנוֹת, מִתְּעוֹרָר בִּיהוּדֵי הַ”מֵאוֹר” - עַצְם הַנְּשֻׁמָּה וְשִׁנְקֵרָאת ”מֵאוֹר” שֶׁהוּא הַמְּקוֹר שֶׁל הָאוֹר, כִּי עַצְם הַנְּשֻׁמָּה הִיא שֶׁרֶשׁ וּמְקוֹר הַנְּשֻׁמָּה, וְלִכֵּן הוּא מְקַיֵּם תּוֹרָה וּמִצְוֹת בְּמִסִּירוֹת-נַפְשׁ.

לְסִכּוּם: מִשָּׁה רַבְּנֵנוּ שְׁבִכְל דּוֹר הוּא הַ”רְעִיָּא מְהִימְנָא” - מְפָרְנֵס וּמְחֻזֵּק אֶת הָאֲמוּנָה, עַל-יְדֵי שֶׁהוּא מֵעוֹרָר אֶת עַצְם הַנְּשֻׁמָּה שֶׁל הִיְהוּדֵי הַ”מֵאוֹר”, עַד שֶׁהוּא מוֹכֵן לְמִסִּירוֹת-נַפְשׁ אֲפֵלוּ בְּזִמְנֵן שֶׁל גְּזֵרוֹת הַ”כִּתִּית”.

מְרַדְּכֵי בְּדוֹרוֹ כְּמִשָּׁה בְּדוֹרוֹ – וּבְדוֹרְנוּ נִשְׂיָא דוֹרְנוּ!

שְׁמִרְדְּכֵי הִיָּה שְׁקוּל בְּדוֹרוֹ כְּמִשָּׁה בְּדוֹרוֹ . . וַיֵּשׁ לוֹמֵר, שְׁמַהמְעֵלוֹת דְּמְרַדְּכֵי הִיְהוּדֵי הוּא שֶׁהוּא הִיָּה הַרְעִיָּא מְהִימְנָא (בְּגִילּוּי) שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל שְׁבְּדוֹרוֹ. בְּדוּגְמַת מִשָּׁה רְעִיָּא מְהִימְנָא שֶׁהַמְּשִׁיךְ דַּעַת לְכָל יִשְׂרָאֵל שְׁבְּדוֹרוֹ,

. . וַיֵּשׁ לוֹמֵר, דְּעַל-יְדֵי שְׁמִבְיָא בְּהַמְאָמֵר מַה שְׁכְּתוּב בְּמִדְּרַשׁ שְׁמִרְדְּכֵי בְּדוֹרוֹ הִיָּה שְׁקוּל כְּמִשָּׁה בְּדוֹרוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה פָּסֵק בְּעַל הַמְאָמֵר אֶת הַדִּין עַל עֲצָמוֹ, שֶׁהוּא הַרְעִיָּא מְהִימְנָא (בְּגִילּוּי) שֶׁל כָּל אַנְשֵׁי הַדּוֹר.

כְּאֵמֹר, בְּכָל דּוֹר יֵשׁ נִיצוּץ מִמִּשָּׁה רַבְּנֵנוּ, הַמְּעוֹרָר וּמְחֻזֵּק אֶת הָאֲמוּנָה שֶׁל עַם-יִשְׂרָאֵל. נִשְׂאֵלָת הַשְּׂאֵלָה: אִם כּוֹ, מַה הַמְּיַחֵד דּוֹקָא בְּמְרַדְּכֵי הִיְהוּדֵי, שְׁעֲלִיו נֶאֱמַר ”מְרַדְּכֵי בְּדוֹרוֹ כְּמִשָּׁה בְּדוֹרוֹ”?

וההסבר: לא בכל דור קים קשר גלוי בין נשיא הדור לכל אנשי הדור, ולפעמים לא רואים בגלוי את פעלת נשיא הדור על כל אחד מאנשי הדור. המיוחד בזמנו של משה רבנו ומרדכי היהודי - שהם הנהיגו באפן גלוי את כל הדור, והיה ברור מי הוא "רועה האמונה" בדורם. בזמן מרדכי, לא היה ספק מי זה שמעורר את היהודים למסירות-נפש מול גזרת המן.

מוסיף הרבי דבר נפלא: בעצם העבודה שהרבי הרי"צ הביא במאמר את דברי חז"ל ש"מרדכי בדורו כמשה בדורו" - בכך פסק על עצמו, שהוא הרעיה מהימנא בגלוי של כל אנשי הדור!

[יש לזכור, שמאמרו של הרבי הרי"צ (עליו מניסד המאמר של הרבי), נאמר בזמן הגזרות הקשות ברוסיה נגד החנוף היהודי, והרבי הרי"צ היה אז היחידי שעורר לעמד מול הגזרות במסירות-נפש בפעל].

ואנו חסידים נענה ונאמר על כבוד-קדשת אדמו"ר נשיא דורנו - שבכך פסק את הדיו על עצמו, שהוא הרעיה מהימנא בגלוי של כל אנשי דורנו.

כל יהודי "כתית" ומזעזע מהגלות, כי רצונו בגלוי אלקות

אחרי שלמדנו כי נשיא הדור מעורר ביהודי את עצם הנשמה, מסירות-נפש אפלו במצב של "כתית" וגזרות, נשאלת השאלה: מה כבר אפשר להוסיף בכך על-ידי העבודה שלנו? להסביר זאת, מקדים הרבי ומבאר, כי יש עוד סוג של "כתית" - שיהודי שבור ברוחו ומזעזע כל זמן שלא הגיעה הגאולה!

והענין הוא, דזה שישראל הם שבורים מזה שהם בגלות (גם פשיש להם הרחבה בגשמיות וברוחניות), הוא, כי רצונו האמיתי של כל אחד מישראל הוא שיהיה גילוי אלקות, ועד שזה (גילוי אלקות) נוגע לעצם מציאותו, ולכן, זה שבזמן הגלות אין מאיר גילוי אלקות כמו שהיה בזמן הבית [ובפרט כשמתבונן בזה שאמרו רז"ל כל מי שלא נבנה בית המקדש בימיו הרי זה כאילו נחרב בימיו], הנה מזה עצמו איז ער אינגאנצן צוטרייסלט [=מזעזע ושבור לגמרי], כתית.

וגם כשהוא בדרגא נעלית ביותר שמאיר אצלו גילוי אלקות בדוגמת הגילוי שהיה בזמן הבית, מכל מקום, מזה שבכללות העולם אין מאיר הגילוי, מוכח, שגם

הגילוי שמאיר אצלו הוא גילוי מוגבל. דכשמאיר גילוי אור-אין-סוף הבלי-גבול הגילוי הוא בכל מקום, וכשישנו מקום אחד (אפילו פינה נדחת) שאין מאיר שם גילוי אלקות, הוא מפני שהגילוי (גם בהמקום שהוא מאיר) הוא גילוי מוגבל.

. . ומזה שאין מאיר אצלו גילוי עצמות אור-אין-סוף, הוא נשבר ונדכא, פתית. [ועל דרך הידוע שחולה בגימטריא מ"ט =49], שגם כשמשיג מ"ט שערי בינה אלא שחסר לו שער הנו"ן [=החמשים], הוא חולה].

יהודי רוצה גאולה, כדי שיהיה גלוי אלקות בכל העולם כלו. גם כשהוא עצמו נמצא במצב רוחני נעלה, כמו בזמן בית-המקדש - הרי בידעו שבכל העולם עדיו לא מאיר גלוי אלקות, זה סימן שגם אצלו עדיו הגלוי אינו משלם. ומכיון שאצל יהודי, גלוי אלקות זה לא "תוספת", אלא דבר הנוגע לעצם קיומו - לכן הוא שבור לגמרי כאשר אין גלוי אלקות.

דברי רבנו הזקן: אני רוצה רק אותך בעצמך

וידוע מה שכתב הצמח-צדק שהיה נשמע ממוריניו ורבינו נשמתו-עדן (אדמו"ר הזקן) איך וויל זע גאר ניסט איך וויל ניט דאין גן עדן איך וויל ניט דאין עולם הבא כו' איך וויל מער ניט אז דין אליין [=אינני רוצה מאומה, אינני רוצה את גן עדן שלך אינני רוצה את עולם הבא שלך כו', רוצה אני אף ורק אותך בעצמך].

ועל-ידי שהיה נשמע לשון זה מאדמו"ר הזקן [דפירוש היה נשמע הוא שזה היה לא רק בזמנים מיוחדים אלא שזה היה דבר הרגיל], ובפרט לאחרי שנתפרסם זה על-ידי הצמח-צדק, ניתן הכח לכל אחד ואחד מישראל שעיקר רצונו יהיה גילוי העצמות,

[גלוי העצמות" פרושו - הגלוי של הקדוש-ברוך-הוא בעצמו; לא שכר או אור רוחני נעלה ככל שיהיה, אלא התגלות "עצמותו ומהותו" של ה'.

אמנם בזמן הגלות, המצב הפוך לגמרי - לא רק שלא מתגלה ה' בעצמו, אלא יש העלם והסתר מחלט. אפלו מעט אור לא מאיר, ודבר זה שובר את היהודי לחלוטין:]

ועד כדי כך, שכשאין מאיר גילוי זה, ומכל-שכן בזמן הגלות שאין מאיר אפילו הגילוי (גילוי אור) שהיה בזמן הבית, הוא במצב דכתיב, ומבקש ג' פעמים בכל יום

(או יותר) ותחזינה עינינו בשוכב לציון ברחמים, שאז יהיה גילוי אלקות ועד לגילוי העצמות.

וזהו כתיב למאור, שעל ידי הענין דכתיב מזה שנמצאים בגלות מגיעים להמאור, כי זה שהרצון דכל אחד מישראל הוא גילוי אלקות ועד שזה נוגע לעצם מציאותו [שליכן הוא נשבר ונדכא (כתיב) מזה שבזמן הגלות לא יש גילוי אלקות] הוא מצד עצם הנשמה, מאור שבנשמה, שהתקשרותה באלקות היא התקשרות עצמית.

"התקשרות עצמית" פרושה - שאינה תלויה בסבה. יהודי קשור עם הקדוש-ברוך-הוא לא רק בגלל סבה, משום שה' הוא הדבר הכי טוב - אלא מכיון שעצם המציאות שלו קשורה לאלקות, ולא יתכן אצלו אחרת.

אם ההתקשרות של יהודי לה' היתה רק בגלל סבה, יתכן שלא היה כל-כך מזעזע מזה שהגאולה עוד לא באה, כי מספיק לו שהוא עובד ה' ונמצא במצב רוחני טוב. אבל בגלל שהוא קשור לאלקות ב"התקשרות עצמית", שכלל לא בא בחשבון מצב אחר - הוא אינו מסוגל לסבל מצב שאין גילוי אלקות בכל העולם.

לסכום: יש עוד סוג של "כתיב" - יהודי שבור לא בגלל הגזרות שיש בגלות, אלא מעצם העבדה שיש גלות ועדין לא באה הגאולה ואפלו כשהמצב הנשמי והרוחני טוב, כי זה מראה שעדין אין גילוי אלקות משלם בכל העולם. הרצון החזק לגאולה נובע מעצם הנשמה של יהודי, ה"מאור" שבנשמה.

מסעיף י"א

"נר תמיד" - שכל כוחות האדם ישפיעו מעצם הנשמה

מה יותר נעלה - כאשר יש ליהודי מסירות-נפש בפעל על קיום התורה והמצוות, או כאשר הוא שבור מכך שיש גלות ואין גילוי אלקות?

מסביר הרבי: השברון מכך שלא באה הגאולה - מגיע ממדרגה יותר נעלית בנשמה!

מה באמת ההסבר לכך? ובכן:

משה רבנו שבדור מעורר אצל היהודי את עצם הנשמה, ולכן אמונתו בה' חזקה עד כדי מסירות-נפש,

- אך האם גם בחיי היום-יום נמצא היהודי במצב של "מסירות-נפש"? האם האמונה החזקה של פנימיות הנשמה - "שכנעה" את השכל ואת הרגש שלו?

הרבי מצונו במאמר, כי רואים בפעל אשר לא מעט יהודים חיו בארצות בהן היו גזרות על יהדות ומסרו את נפשם על קיום תורה ומצוות, אך כאשר עברו למקום בו אין גזרות - נעלמה גם המסירות-נפש... כאשר היו לו נסיונות הוא עמד בהם במסירות-נפש, אך בחיים "הרגילים", יש "מחלקת" בין מה שהוא חושב ומרגיש - לבין מה שהנשמה שלו רוצה.

מכך מובן, שגם כאשר משה מגלה ביהודי את עצם הנשמה - יכולים לחול בכך שנויים. לפעמים הוא יעמד במצב של מסירות-נפש, ולפעמים לא.

זוהי אפוא העבודה של "ויקחו אליך": בני-ישראל צריכים להשתדל, שגם הרצון שלהם, השכל שלהם והלב שלהם - יהיו מתאימים למה שמשה רבנו אומר. שהם ירצו, יבינו וירגישו כמו הנשמה.

איך יודעים שיהודי הצליח במשימה זו?

כאשר הוא בכל רגע ורגע שבור ונדכא מכך שהגאולה לא באה, ומבקש את בואה בכל כוחו. לאחר שמשה רבנו גלה בו את עצם הנשמה - הוא התאמץ ו"התאים את עצמו", את הלב מחשבתו וכל חייו, למה שהנשמה רוצה. לכן משאת נפשו הוא - גלוי אלקות בגאולה.

רצון כזה נובע ממדרגה נעלית יותר בנשמה, שלכן היא משפיעה כל-כך על כל כוחות נפשו של האדם. וכאשר היהודי מגלה בעצמו דרגה זו - אזי הוא "גר תמיד", מאירה בו כל הזמן פנימיות הנשמה.

ובלשונו של הרבי:

. . . בכתיבת למאור נכלל גם זה שישיראל הם שבורים ונדכאים (כתיבת) מזה שהם בגלות, דענין זה הוא על-ידי עבודתם של ישראל שגם כוחות הגלויים שלהם יהיו מתאימים לעצם הנשמה, ובחינת המאור דהנשמה שמתגלית על-ידי זה היא עצם הנשמה כמו שהיא מושרשת בהעצמות, ולכן נאמר כתיבת למאור בהמשך לויקחו אליך גו'.

גם העבודה בכוחות עצמנו - היא בכוח משה רבנו

למדנו במאמר, כי יש שתי מדרגות בגלוי עצם הנשמה:

הראשונה, על-ידי פעלתו של משה רבנו - "ואתה תצוה", שלכן יהודי מוכן למסור את נפשו על קיום תורה ומצוות; והשנייה, כאשר יהודי על-ידי עבודתו שבור מכך שהגאולה עוד לא הגיעה - "ויקחו אליך".

בסעיף זה מסביר הרבי, כי גם עבודתו של עצמו - היא בכוחו של משה רבנו:

וְהִנֵּה הַפִּירוּשׁ (בַּפְּשׁוּטוֹת) בּוֹאֵתָה תְצוּהָ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ אֵלֶיךָ גּוֹ' הוּא שְׁמִשָּׁה יְצוּהָ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שְׁיִקְחוּ אֵלֶיךָ גּוֹ'. וּמִזֶּה מוֹבֵן גַּם בַּפְּנִימִיּוֹת הָעֲנִינִים, דְּזוֹה שְׁמִשָּׁה מְצוּהָ וּמְקַשֵּׁר אֶת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל הוּא בְּאוֹפֵן שְׁמִמְשִׁיךְ לָהֶם נְתִינַת כַּח גַּם עַל וַיִּקְחוּ אֵלֶיךָ גּוֹ'.

וכמו־כן הוא בנוגע למשה שבדורנו, כבוד־קדֶשֶׁת מוֹרֵי וְחֲמֵי אֲדַמוֹרֵר נְשִׂיא דוֹרְנוּ, שְׁעֵבֹדְתוֹ לְעוֹרֵר וּלְגַלוֹת אֶת הָאֲמוּנָה שְׁבָכֵל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל שְׁמַצֵּד עֲצָם הַנְּשָׂמָה הִיא בְּאוֹפֵן שְׁאַחֲר־כֶּף יַעֲבֹדוּ עֲבֹדְתָם בְּכַח עֲצָמָם, וְעַד שְׁיִהְיוּ נֵר תְּמִיד שְׁאִין שְׁיִיךְ בּוֹ שִׁינוּי גַּם מַצֵּד כַּחוֹת הַגְּלוּיִים.

וְעַל יְדֵי זֶה זוֹכִים בְּקֶרֶב מִמֶּשׁ לְגֵאוּלָּה הָאֲמִיתִית וְהַשְּׁלִימָה, שְׁאֵז יִהְיֶה גִילוּי אֱלֻקוֹת גַּם מַצֵּד הַמְּטָה. וַיִּהְיֶה אֵז הַבָּאֵת הַשְּׁמֹן וְהַדְּלָקַת הַנְּרוֹת (וַיִּקְחוּ אֵלֶיךָ שְׁמֹן גּוֹ' לְהַעֲלוֹת נֵר תְּמִיד) גַּם בְּגִשְׁמִיּוֹת, בְּבֵית־הַמִּקְדָּשׁ הַשְּׁלִישִׁי, בְּגֵאוּלָּה הָאֲמִיתִית וְהַשְּׁלִימָה עַל־יְדֵי מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ, בְּקֶרֶב מִמֶּשׁ.

רְצוֹנוֹ הָאֲמִיתִי שֶׁל כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל
הוּא שְׂיִהְיֶה גִילּוּי אֱלֹקוֹת, וְעַד שְׂזוּה
(גִילּוּי אֱלֹקוֹת) נוֹגַע לְעַצֵּם מְצִיאֹתוֹ,
וְלָכֵן, זֶה שְׂבִזְמַן הַגְּלוּת אֵין מְאִיר גִילּוּי
אֱלֹקוֹת כְּמוֹ שְׂהֵיָה בְזְמַן הַבַּיִת [וּבַפֶּרֶט
כְּשִׁמְת־בּוֹנֵן בְּזוּה שְׂאָמְרוּ רַז"ל כָּל מִי
שְׂלֹא נִבְנָה בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ בְּיָמָיו הָרִי זֶה
כְּאִילוֹ נִחְרַב בְּיָמָיו], הִנֵּה מְזוּה עֲצָמוֹ אֵיז
עַר אֵינְגֵאֲנֵצֵן צוֹטְרֵי־סֵלֶט [=מְזַעְזֵעַ
וְשְׂבוּר לְגַמְרֵי], כְּתִית.

. . וּמִבְּקֵשׁ ג' פְּעָמִים בְּכָל יוֹם (אוּ יוֹתֵר)
וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׂוֹבֵךְ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים,
שְׂאֵז יִהְיֶה גִילּוּי אֱלֹקוֹת וְעַד לְגִילּוּי
הָעֲצָמוֹת.

(מתוך המאמר)